

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

► Να αποδείξετε ότι $|\alpha\beta| = |\alpha||\beta|$ (σελ. 62 Σχολικού)

ΑΠΟΔΕΙΞΗ:

Για την απόδειξη θα χρησιμοποιήσουμε :

1. Για θετικούς αριθμούς α , β και θετικό ακέραιο n (δηλαδή $n=1,2,3,\dots$) ισχύει η ισοδυναμία:

$$\alpha = \beta \Leftrightarrow \alpha^n = \beta^n \quad (\text{σελ.56 σχολικού})$$

2. το συμπέρασμα 3 από τον ορισμό της απόλυτης τιμής $|\alpha|^2 = \alpha^2$ (σελ 62 σχολικού, πρώτο μπλέ πλαίσιο)

2. Την ιδιότητα των δυνάμεων $\alpha^k \cdot \beta^k = (\alpha\beta)^k$ (σελ 47 του σχολικού) για $k=2$.

Πιο κάτω κάνουμε την απόδειξη εξηγώντας σε κάθε βήμα που βασιζόμαστε:

$$|\alpha\beta| = |\alpha||\beta| \Leftrightarrow (\text{Επειδή και τα δύο μέλη είναι μη αρνητικά μπορούμε να υψώσουμε ισοδύναμα στο τετράγωνο})$$

$$|\alpha\beta|^2 = (|\alpha||\beta|)^2 \Leftrightarrow (\text{Εφαρμόζουμε στο πρώτο μέλος το συμπέρασμα } |\alpha|^2 = \alpha^2 \text{ και στο 2ο μέλος ιδιότητα των δυνάμεων}).$$

$$(\alpha\beta)^2 = |\alpha|^2 |\beta|^2 \Leftrightarrow (\text{Εφαρμόζουμε στο δεύτερο μέλος δύο φορές το συμπέρασμα } |\alpha|^2 = \alpha^2)$$

$$(\alpha\beta)^2 = \alpha^2 \beta^2$$

Η τελευταία σχέση ισχύει (είναι μια γνωστή ιδιότητα των δυνάμεων) επομένως θα ισχύει και η ισοδύναμη αρχική.

► **i)** Να αποδείξετε ότι $|\alpha + \beta| \leq |\alpha| + |\beta|$ (σελ. 62-63 Σχολικού)

ii) Πότε η πιο πάνω σχέση ισχύει ως ισότητα;

ΑΠΟΔΕΙΞΗ:

i) $|\alpha + \beta| \leq |\alpha| + |\beta| \Leftrightarrow$ (Επειδή και τα δύο μέλη είναι μη αρνητικά μπορούμε να υψώσουμε ισοδύναμα στο τετράγωνο (Ιδιότητα 4 ανισοτήτων σ.55 σχολικού)

$$|\alpha + \beta|^2 \leq (|\alpha| + |\beta|)^2 \Leftrightarrow (\text{Εφαρμόζουμε στο πρώτο μέλος το συμπέρασμα 3 } |\alpha|^2 = \alpha^2 \text{ και στο 2ο μέλος την ταυτότητα } (\alpha + \beta)^2 = \alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2).$$

$$(\alpha + \beta)^2 \leq \alpha^2 + 2|\alpha||\beta| + \beta^2 \Leftrightarrow (\text{Εφαρμόζουμε στο 1ο μέλος την ταυτότητα } (\alpha + \beta)^2 = \alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2 \text{ και στο 2ο μέλος δύο φορές το συμπέρασμα } |\alpha|^2 = \alpha^2 \text{ καθώς και την ιδιότητα } |\alpha\beta| = |\alpha||\beta| \text{ που ήδη έχουμε αποδείξει.})$$

$$\alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2 \leq \alpha^2 + 2|\alpha\beta| + \beta^2 \Leftrightarrow (\text{διαγράφουμε τους ίδιους όρους στα δύο μέλη (ιδιότητα 2α των ανισοτήτων σ55)})$$

$$2\alpha\beta \leq 2|\alpha\beta| \Leftrightarrow (\text{απλοποιούμε με το 2 (ιδιότητα 2β των ανισοτήτων σ.55)})$$

$$\alpha\beta \leq |\alpha\beta|$$

Η τελευταία σχέση ισχύει (συμπέρασμα 2 του ορισμού της απόλυτης τιμής πρώτο μπλέ πλαίσιο σ.62) επομένως θα ισχύει και η

ισοδύναμή της αρχική. (Δείτε σελ 48 του σχολικού Μέθοδοι απόδειξης το ΣΧΟΛΙΟ 2. « Για να αποδείξουμε ότι ένας ισχυρισμός είναι αληθής, μερικές φορές με διαδοχικούς μετασχηματισμούς καταλήγουμε σε λογικά ισοδύναμο ισχυρισμό που είναι αληθής.Ετσι συμπεραίνουμε ότι και αρχικός ισχυρισμός είναι αληθής.»

ii) Η τελευταία σχέση $\alpha\beta \leq |\alpha\beta|$ ισχύει ως ισότητα $\alpha\beta = |\alpha\beta|$ όταν $\alpha\beta \geq 0$ δηλαδή όταν:

- ή $\alpha\beta = 0$ που σημαίνει ότι ένας τουλάχιστον των α, β είναι 0
- ή όταν $\alpha\beta > 0$ δηλαδή όταν οι α, β είναι ομόσημοι (δηλαδή ή και οι δύο θετικοί ή και οι δύο αρνητικοί).

Αρα και η ισοδύναμη αρχική σχέση ισχύει ως ισότητα, δηλαδή $|\alpha + \beta| = |\alpha| + |\beta|$ όταν ένας τουλάχιστον των α, β είναι 0 ή αν οι α, β είναι ομόσημοι.